

Nieuwsbrief no. 13

Oorlogs- handelingen
in

De Rips najaar
1944 – 1945.

Pag. 2 - 11

Duitse terugtocht en
ondergronds verzet
in de Rips tijdens de
oorlog.

Pag. 12 -13

17^e Britse slachtoffer

Pag. 14

Hieronder een
samenvatting van de
gebeurtenissen van de
laatste maanden van dit
oorlogsgeweld.

D'N BLIKKEN EMMER

HEEMKUNDEKRING DE RIPS

In september 2014 was het 70 jaar geleden dat Brabant werd bevrijd. Voor de inwoners van De Rips zijn er juist vanaf september tot mei 1945 slachtoffers gevallen. Naast inwoners, zijn er zowel militairen aan geallieerde zijde als aan Duitse zijde slachtoffer geworden van het oorlogsgeweld.

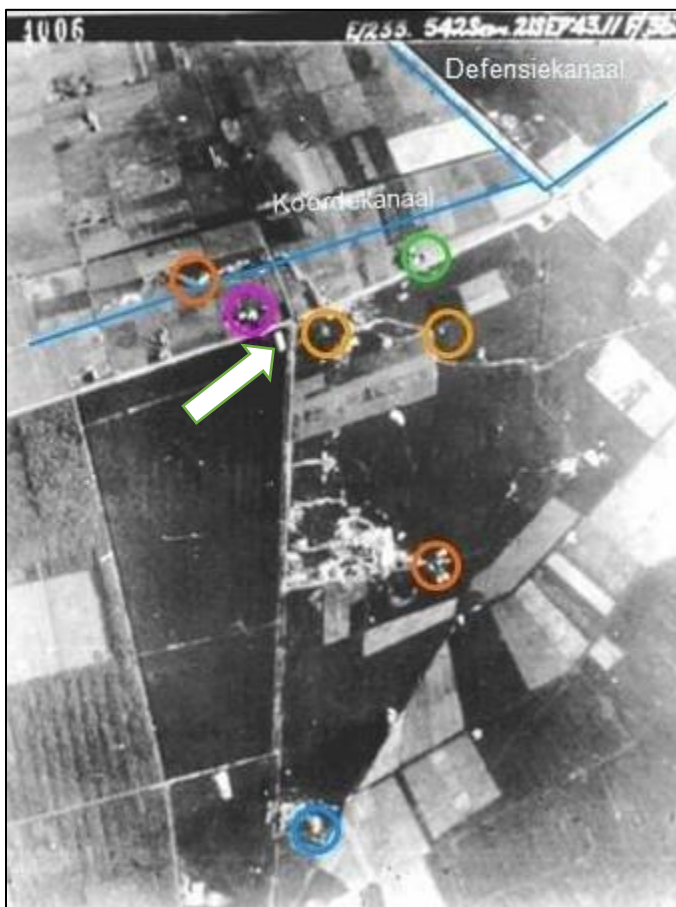
25 september 1944 wordt vaak aangehouden als de dag waarop Gemert-Bakel bevrijd is. Het overgrote deel van de gemeente was inderdaad bevrijd, echter niet helemaal. Achteraan in de Rips, in de Jodenpeel, werd nog een flinke strijd gestreden rondom het Defensiekanaal. Veel mensen die in het dorpskern van De Rips woonden, wisten dat niet eens. Het Defensiekanaal was in 1939 aangelegd om de Duitsers tegen te houden. Dat is niet gelukt en uiteindelijk hebben de Duitsers het gebruikt om de Engelsen en Amerikanen tegen te houden. 'Als het ware de omgekeerde wereld'. De gezinnen die in de Jodenpeel woonden, hebben van die strijd veel leed ondervonden. Het is bijzonder dat er enkele weken voor de bevrijding van Gemert-Bakel tot enige weken na de bevrijding zo'n 29 oorlogsslachtoffers op Ripse bodem zijn gevallen. Twee meer dan tot nu toe werd aangenomen.

Onder: Vorig jaar opgericht monument ter nagedachtenis aan de slachtoffers.

Duitse luchtverdediging tussen de boerderijen in de Rips periode 1942 – 1944.

Tijdens de 2^e WO had Duitsland een goede luchtverdediging. Een lange gordel van eerst schijnwerpers en later radarsystemen, liep vanaf de Zwitserse tot aan de Deense grens. Op de hoek van het bos aan de Landmeter van Beurdenweg en Hazenhutsedijk oftewel de Duitse weg, werd in 1941 een luchtverdediging complex gebouwd. Dit Bazikamp werd in de winter van 1941-42 ingericht en met circa 60 militairen bevolkt. De legering bestond uit barakken, werkplaatsen, transformatorhuisjes, schijnwerpers en een eetzaal met keuken. Het bastion moest, samen met de Luftwaffe, het Duitse gebied tegen de Britse aanvallen met bommenwerpers behoeden. Dit kamp lag tussen de boerderijen van diverse Ripse families en zij hebben dan ook jaren tussen en met de Duitsers moeten leven.

Links: Luchtfoto genomen van het Bazikamp op 23 september 1943 door een Spitfire PR XI van het 542 Squadron.

Bazikamp - witte gebouwtje bij de pijl

Freya richtingsradar

Würzburg richtradars

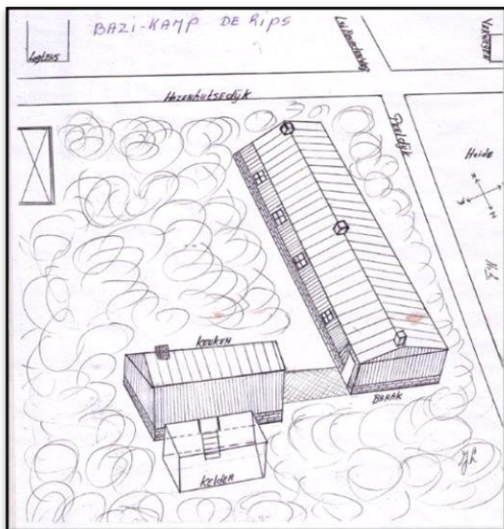
Torens met Y-pijlers

Boerderij familie Verwegen

Boerderij familie Logtens

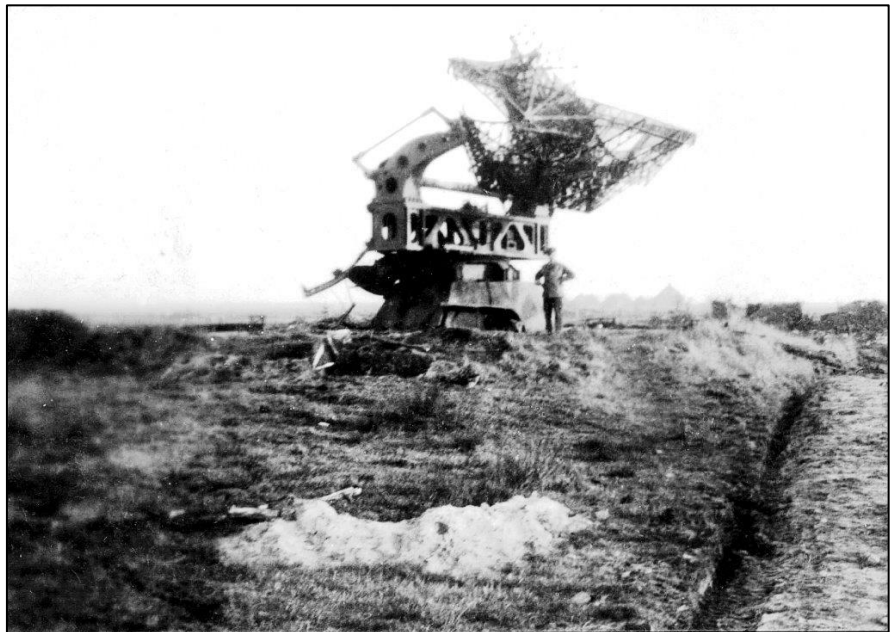
Links: Het Bazikamp getekend door Jo Logtens.

Rechts: Het bedieningsgebouw van de Würzburg-radar. Dit gebouwtje stond achter boerderij van familie C. van Bakel.

Begin september 1944 rukken de geallieerden snel op vanuit België richting Nederland. Hier gaat een golf van hoop door het land, dat de oorlog nu snel zal zijn afgelopen. Op sommige plaatsen raken de Duitsers in paniek en vernietigen hun eigen verdedigingsstellingen. Op De Rips steken de Duitsers op 9 september hun eigen Bazikamp in brand en vernielen de radarinstallaties die op de hoek van de kruising Hazenhutsedijk en Landmeter van Beurdenweg gelegen zijn. Ook steken ze de boerderij van de familie van Well aan de Hazenhutsedijk nabij het Bazikamp in brand.

Rechts: Opgeblazen Würzburgradar en afgebrande gebouwen achter C. van Bakel. De betonnen voet is later in de grond begraven.

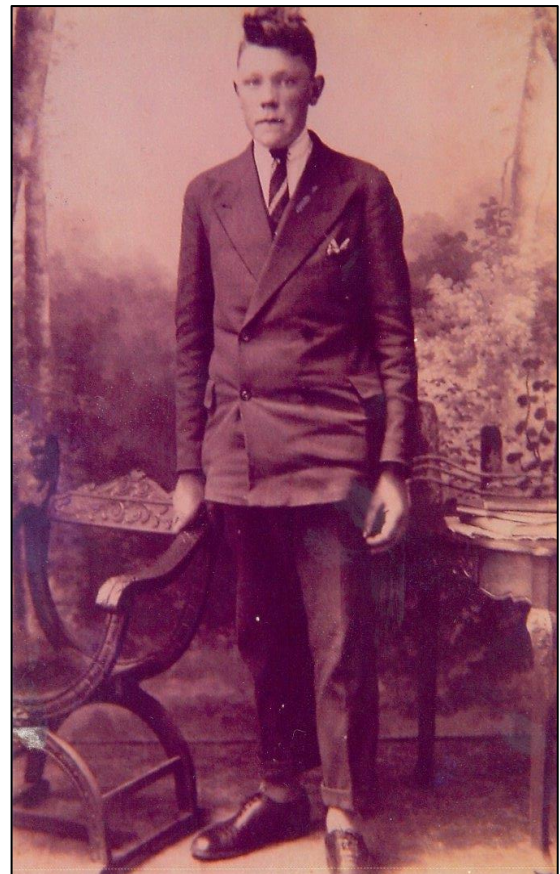
Links: Mientje Voermans oud 10 jaar
Rechts: Marietje Gelden oud 2 jaar

Enkele dagen later op 17 september in het kader van Market Garden, wordt er door de Amerikanen met splinterbommen op het Bazikamp gebombardeerd. Het blijkt een grote misser want de bommen vallen enkele honderden meters uit de richting, waarbij de kinderen Henkie en Marietje Gelden en buurmeisje Mientje Voermans op slag worden gedood bij het zilverpapier rapen voor de Missie in Afrika. Ook vader en moeder Gelden en hun zoon Toon worden gewond, evenals mevrouw Door Van Bakel-De Kleijn. De ouders worden in het ziekenhuis opgenomen. Verder is er ook heel veel materiële schade aan hun boerderijen en levende have.

Op 25 september komen de eerste bevrijders De Rips binnen. Deze dag wordt als de Ripse Bevrijdingsdag aangenomen. Een dag later wordt Jan van Dijk, de melkknecht van de familie De Bruin, 's morgens vroeg in De Rips door een buikschot van een Britse militair dood geschoten op de kruising Oploseweg – Jan Berendweg. Wellicht dat hij het stopteken van de Britse militair niet hoort of begrijpt. Hij laat een vrouw en vijf kinderen achter en wordt begraven op het Protestants kerkhof van de Vossenbergh bij Elsendorp.

Rechts: Jan van Dijk

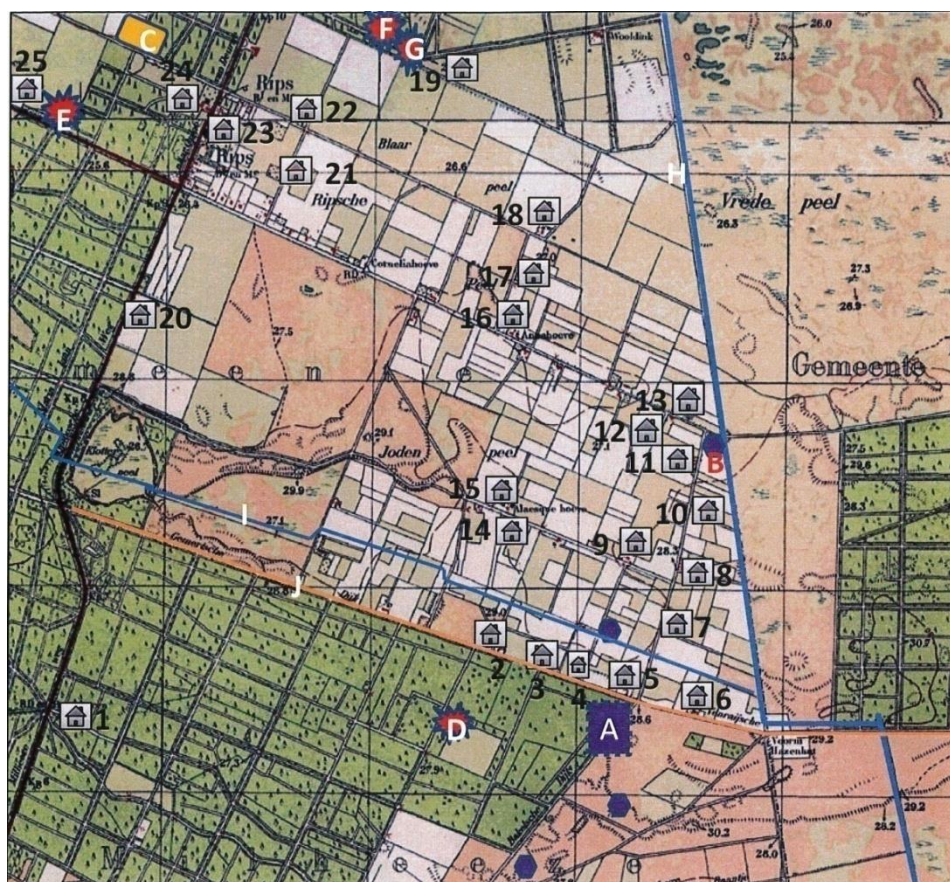
Vuurgevechten tussen de Geallieerden en de Duitsers.

Vanaf eind september en de gehele maand oktober zijn de terugtrekkende Duitse soldaten van de Kampfgruppe Walther en de Britse soldaten van de 3^e Infanterie Divisie met elkaar slaags in de Jodenpeel. De Duitsers liggen achter het Defensiekanaal op Venrayse bodem en vechten zich 's nachts terug in de Jodenpeel. Dit gebied is dan ook een tijdlang een soort niemandsland waar voortdurend oorlog gevoerd wordt. Geregeld zijn er granaat beschietingen vanuit Venrays gebied, waarbij vele koeien en paarden het leven laten bij de boerderijen van de Jodenpeel.

Er wordt stevig gevochten en daarbij sneuvelen binnen enkele dagen 2 Britse militairen. Ook de gewonde Luitenant-kolonel Orr wordt vanuit St. Anthonis naar de Britse militaire verbandplaats in het Rijkswerkkamp in De Rips getransporteerd. Hij overlijdt onderweg en wordt tijdelijk begraven in de Pastorietuin. Ook de Britse militair Patrick Fisher sneuvelt tijdens een vuurgevecht. Hij wordt in een veldgraf gelegd aan de Kruisberglaan nabij Piet Ploegmakers.

Legenda Boerderijen 1945

- 1 Boswachterswoning
- 2 Driek van Bakel
- 3 Cees van Bakel
- 4 Helm van Well
- 5 Driek Logtens
- 6 Antoon Verwegen
- 7 Piet Cornelissen
- 8 Janus Verhoeven
- 9 Koos van Bakel
- 10 Toon van Beek
- 11 Klaas v. d. Weijer
- 12 Piet Kanters
- 13 Bert Arts
- 14 Thei Voermans
- 15 Harrie Gelden
- 16 Hermanus v.d. Broek
- 17 Sjef van der Ven
- 18 Bernardus Joosten
- 19 De Bruin
- 20 Piet Ploegmakers
- 21 Jan Braks
- 22 Sjef Verstraten
- 23 Piet Hertsig
- 24 Bernard Drenth
- 25 Maurits Ypma

- A Bazikamp
- B Duits Wehrmachtshuisje
- C Rijkswerkkamp
- D Crash bos (S. Angelini) 01-01-1945
- E Crash Ypma/Drenth 22-02-1945 7 personen
- F Crash v. d. Hoff (K. Fries) 01-01-1945
- G Crash De Bruin 22-02-1945 2 personen
- H Defensiekanaal
- I Koordekanaal
- J Hazenhutsedijk (Duitse weg - Gemertsedijk)

Ook de school en het huis van Meester Hertsig in het dorp worden elke dag gebruikt voor steeds nieuwe inkwartieringen van Britse en Amerikaanse soldaten. Op het land tussen Ypma en Drenth zijn wekenlang door de opgestelde kanonnen, zware granaatbeschietingen op Overloon en Venray te horen. De bewoners van De Rips kunnen er slecht van slapen.

Gedurende de maand oktober blijven de geallieerden vanaf De Rips beschietingen uitvoeren richting Venray. De Duitsers op hun beurt verscholen achter het Defensiekanaal blijven terugvechten. Ze vechten zich verbeten terug, rond de boerderij van Verwegen graven ze vele schuttersputten vanwaar ze de geallieerden bestoken zowel overdag als 's nachts.

Boven: Zulke Britse kanonnen van 5.5 inch¹ bestookten vanuit De Rips Overloon.

In de vuurlinie

De families op de boerderijen aan de Hazenhutsedijk liggen in de vuurlinie. Ze ondervinden direct de gevolgen daarvan. Zo wordt moeder Verwegen met een pistool in de rug gedwongen om melk, eieren en sokken te geven. Vader Verwegen wordt met het geweer in de rug gedwongen om het paard uit de wei te halen en met de kar met de Duitse troepen richting Venray te vertrekken. Gelukkig kan hij onderweg toch nog vluchten.

Deze dagen verblijft familie Verwegen in de schuilkelder achter de boerderij. Opeens verschijnt op 7 oktober een Britse Jeep. De militairen kruipen op de hooischelft en turen richting Venray waar de Duitsers zitten. Daarna vertrekken ze. Enkele uren daarna wordt de boerderij van Verwegen door de Duitsers kapotgeschoten. De granaten zijn via het voorhuis door de woon- en slaapkamer gevlogen en vervolgens door de voorgevel weer naar buiten. Er is veel materiele schade. De familie Verwegen staat doodsangsten uit en vlucht gebukt door de slootjes naar buurman Piet Cornelissen 500 meter verderop waar ze tijdelijk wonen.

Toon Verwegen en z'n vrouw gaan toch dagelijks naar de boerderij terug om de overgebleven koeien te melken. Dat blijft gevaarlijk want ze worden bruut gedwongen de zojuist gemolken melk af te geven. Voor de familie zit er niets anders op dan te vluchten. Waarna ze in een omtrekkende beweging met ware doodverachting over de mijnevelden en tussen de stroomkabels door, richting Milheeze naar de familie Driek van Bakel gaan wonend aan de Duitse weg. Eenmaal bijgekomen vertrekken zij toch weer langs het Koordekanaal richting de familie Cornelissen waar de rest van het gezin verblijft.

Links: Familie Verwegen.

¹ Correctie van Tonnie Ebben doorsnede Brits kanon is geen 4.5 inch maar 5.5 inch.

Vervolgens gaat Toon Verwegen naar buurman Verhoeven verderop waar de Engelsen inmiddels zijn gelegerd. Hij vertelt zijn relaas en meteen geeft de commandant het bevel om met de gevechtswagens naar de boerderij van Verwegen te vertrekken. Hier volgt een vuurgevecht tussen de Engelsen en Duitsers, hierbij laat de Duitse soldaat Rolf Hübsche het leven in zijn eigen schuttersput. Hij wordt later door Mies van Bakel en Noud van de Ven in zijn eigen put begraven. De andere 27 Duitsers worden in rijen van drie personen afgevoerd richting De Rips. Diversen hinkelen en zijn gewond. Zij worden onder schot gehouden door Britse/Amerikaanse militairen op gevechtswagen en begeleidende motoren. De families Verwegen en Cornelissen zien dit gebeuren vanaf gepaste afstand.

De gevechten zijn nog niet over, want vanuit Venray blijven de Duitsers terugkomen. Er wordt over en weer geschoten. Om de doortocht van de geallieerden te bemoeilijken worden op de wegen mijnen gelegd. Twee Duitse soldaten worden gesnapt bij het mijnen leggen op de kruising van de nu geheten Burg, Nooijenlaan en de Blaarpeelweg. De Engelsen hebben dit gezien en gaan hen achterna. Bij de boerderij van Bert Arts worden ze achterhaald, er volgt een vuurgevecht waarbij Alfred Seifert zwaargewond raakt, waarna hij hard om zijn Mutti roept. Hij wordt op een Britse jeep gelegd en overlijdt later op de motorkap. Zijn gevangengenomen kameraad wordt aan een touw gebonden, dat onderweg bij van den Broek is gevorderd en moet zijn zelf gelegde mijnen op de wegkruising onschadelijk maken.

Beide worden afgevoerd naar de pastorie van De Rips waar het tijdelijke hoofdkwartier van de Engelsen is gevestigd. Hier wordt Seifert tijdelijk begraven in het bos aan de overkant van de pastorie. De andere Duitser mag vluchten.

Vele boerenfamilies hebben veel schade en leed ondervonden tijdens de laatste maanden van de 2^e wereldoorlog.

Links: Familie Gelden met Henkie links naast zijn vader. Marietje staat niet op deze foto.

Onder: Familie Voermans met Mientje links naast haar moeder.

Duitsers en Engelsen slaags met elkaar in de Jodenpeel en bij het Defensiekanaal.

Er wordt hevige strijd gevoerd rondom de boerderijen in de Jodenpeel. Bij de boerderij van Verhoeven zijn overdag de Engelsen aanwezig en 's nachts komen de Duitsers weer terug. Tijdens deze vuurgevechten die zeker 2 weken aanhouden vinden aan beide kanten verschillende soldaten de dood of raken gewond.

In de nacht naar 8 oktober legden de Duitsers mijnen op de Hazenhutsedijk. 's Morgens komt een Bren Carrier (de Peelbewoners noemden ze ook wel 'hobbelpaardjes') hiermee in aanraking en verongelukt. Het slachtoffer Luitenant Richard Geoffrey Haldane Unwin van de *23th Hussars*.

Tijdens de gevechten bij het Defensiekanaal wordt de Brit Percy Childs nabij de boerderij van Verwegen en Cornelissen in zijn gevechtswagen doodgeschoten. Hij wordt ter plekke begraven, zijn kameraad overleeft de strijd. Een dag later sterven bij vuurgevechten aan de huidige Hazenhutsedijk, de Britse soldaten Donald Griffin en Edward

Peterson, zij worden tijdelijk begraven voor de boerderij van de Driek van Bakel aan de Hazenhutsedijk.

Links: Een Britse Bren carrier tank en naamplaatje Percy Childs.

Vele families op de boerderijen hebben te maken met schade aan de boerderijen of levend have. Zoals bij de familie Kanters vallen granaten waarbij de boerderij wordt beschadigd en 4 koeien worden getroffen. Een andere granaat valt bij de waterput waar net Piet Kanters en een Engelse militair staan. De laatste verliest hierbij zijn been. Door de Duitse beschietingen met granaten sterven bij de familie Joosten 4 paarden, een koe en kalf. Ook bij familie Van der Ven sterven een koe en een kalf. De bewoners van de Peel verblijven dan vaak in de schuilkelders. Een onbekende Duitse soldaat sterft op 11 oktober bij een vuurgevecht bij Verhoeven en wordt met een kruitwagen naar zijn tijdelijke veldgraf vervoerd aan de huidige Jodenpeeldreef.

Vluchten vanuit het oorlogsgebied.

Door de voortdurende gevechten wordt het op 13 oktober de families Verwegen en Cornelissen toch te heet onder de voeten en vluchten. De familie Verwegen vlucht naar de familie Jan Braks in de Rips. Hierna vertrekken ze naar familie in Volkel waar ze onderdak krijgen in een leeggeruimd varkenshok. De familie Cornelissen vlucht met 4 kinderen naar Milheeze bij vaders thuis en met 6 naar Bakel waar ze onderdak krijgen bij Kuypers die op 't Zand wonen. Ook de volledige huisraad moet mee. Er worden twee paarden met karren vol geladen. Terwijl vader Piet Cornelissen nog even thuisblijft, rijden de voermannen Driek Logtens en Cornelis Deenen richting De Rips. Op ca. 100 meter afstand van de boerderij hebben de Duitsers mijnen gelegd. Met een harde knal, zwarte rook en opspuitend zand, worden beide karren met de totale huisraad volledig vernield. Ondanks dat voerman Driek Logtens 10 meter door de luchtdruk wordt weggeslagen, mankeert hij nagenoeg niets. Evenals Deenen en de twee paarden. De families zijn op tijd weg want enkele dagen later wordt de complete hoek- en zijgevel uit de boerderij van

de familie Cornelissen door artillerievuur weggeslagen. Achter deze gevel heeft voorheen de familie Verwegen nog liggen slapen!

Twee weken lang schuilde de familie Cornelissen in Milheeze en Bakel. Bij terugkomst op 25 oktober is de boerderij flink gehavend. Toch gaat oom Kuypers meteen tegen het Defensiekanaal met de riek aardappelen rooien. 's Middags gaan de kinderen Johan (15) Riek (14) een Leentje Cornelissen (10) de aardappelen rapen. Er komen vliegtuigen over die zilverpapier droppen. Kleine Leentje zondert zich af en stapt op 2 landmijnen. Bij de knal van de tweede landmijn vliegt zij door de lucht en wordt gedood.

Rechts: Leentje Cornelissen.

Tegen eind november 1944 komt de familie Verwegen weer terug bij de afgebrande boerderij en neemt haar intrek in een tijdelijke noodwoning die wordt opgetrokken uit wanddelen die voorheen door de Duitsers gebruikt zijn. In 1948 verwerft Verwegen een nieuwe boerderij vanuit de Nederlandse Wederopbouw.

Vliegtuigcrashes in De Rips.

Bij de actie Bodenplatte op Nieuwjaarsdag 1945 crashen er twee vliegtuigen in De Rips. Daarbij overlijdt de Canadees Samuel Angelini in het bos aan de Hazenhutsedijk en rust nu in Groesbeek.

Rechts: Samuel Angelini.

Rechts: De gecrashte B-106 Typhoon van F-O Samuel Angelini met links Toon van den Broek en de kinderen van Bakel.

De Duitse piloot Karl Fries crasht met zijn jachtvliegtuig bij familie Van der Hoff en wordt tijdelijk bij Drenth tegenover het Rijkswerkkamp begraven evenals 3 andere Duitse piloten die dezelfde dag in de Vredepeel en Westerbeek omkwamen.

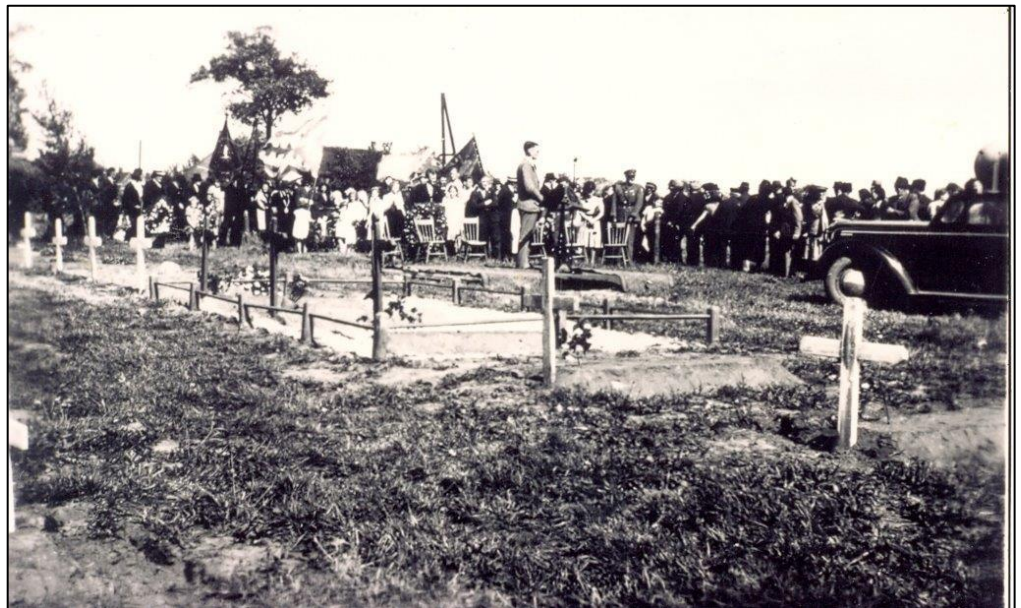
Ruim een maand later op 21 februari crashen er nog twee zware bommenwerpers in De Rips. Een Lancaster bommenwerper crasht nabij de familie Ypma op grond van Drenth. Hier sneuvelen 7 Britse militairen Anthony Caron Evans-Evans, Desmond Arthur John William Ball, Clifford Coombes, William Cross Fitch, Sidney Marsh, Richard James Takleen William Geoffrey Wishart. Eddy Hansen kon zich redden. Bij de Stirling bommenwerper crash bij de families van der Hoff en de Bruin laten 2 piloten het leven. De Britten Maurice William Baker en John Robert Gordon. Allen worden tijdelijk begraven aan de Deurneseweg in Oploo en rusten nu op de militaire begraafplaats te Mierlo.

Onder: Originele foto van de Lancaster NE-165 die in De Rips is gecrasht.

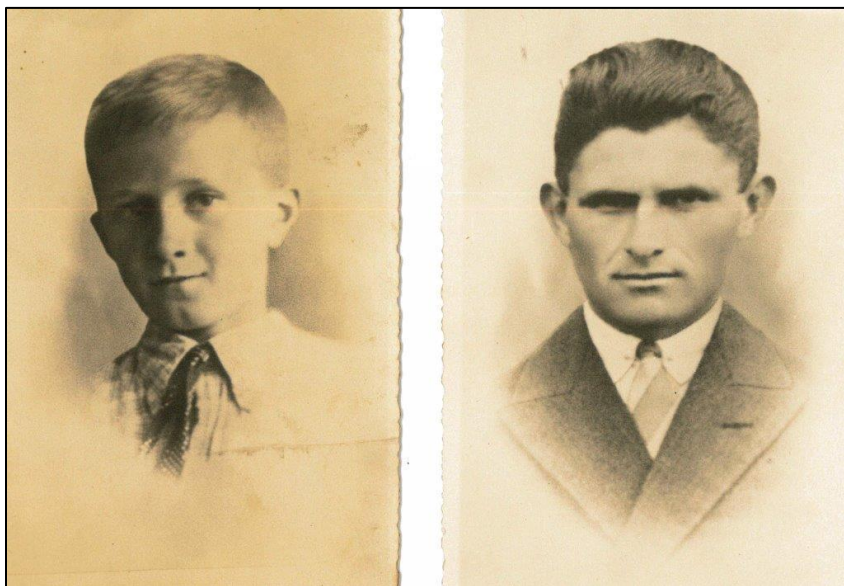
Rechts:
Tijdelijke oorlogskerkhof bij
Oploo aan de Deurneseweg.

Rechts: Herdenking slachtoffers
zondag 13 mei 1945.

Dodelijk ongeluk 2 dagen na bevrijdingsdag.

Op 7 mei 1945 sterven Sjaak van de Weijer en Nol van Beek uit De Rips. Bij het waarschijnlijk versjouwen en demonteren van antitank mijnen ontploffen deze. Het ongeluk gebeurde tussen het elektriciteitshuisje en het huidige Peelpaleis aan de Landmeter van Beurdenweg.

**Links: Sjaak van de Weijer
oud 14 jaar
Rechts: Nol van Beek
oud 40 jaar**

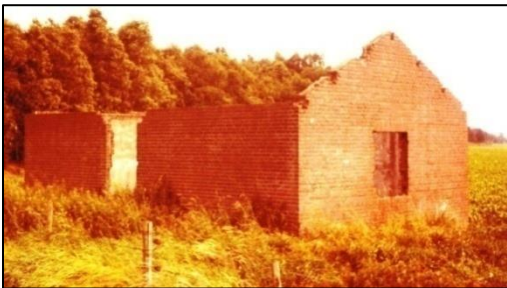
Het laatste slachtoffer is oorlogsvrijwilliger Antonius Helgers uit Den Haag. Op 31 augustus, bij het bewaken en demonteren van munitie achter het Rijkswerkkamp aan de Oude Rips ontploffen er een aantal opgeslagen mijnen. Daarbij laat hij het leven.

**Rechts: Het Rijkswerkkamp aan de Oude Rips,
waar Antonius Helgers was gelegerd.**

De Duitse terugtocht op 24 september 1944 en het ondergronds verzet van De Rips

Het was in de tweede helft van september 1944 dat de geallieerden steeds verder oprukten vanuit België en het zuiden van Brabant om de Duitse verdedigingslinies terug te dringen richting de Maas en verder. De beide fronten waren in de buurt van Gemert slechts een paar uur van elkaar verwijderd.

Links: Het verlaten Duits Wehrmachts huisje aan de Middenpeelweg bij het Defensiekanaal.

Nieuwe verdedigingslinie.

De Duitse Kolonel Walther kreeg de opdracht om zijn Kampfgruppe een heel eind naar het noordoosten te verplaatsen om verderop een nieuwe verdedigingslinie in te richten die achter het Defensie en Koordekanaal moest liggen. Het werd nadien de zeer zwaarbevochten linie die liep van de Maasoever bij Boxmeer over Oploo, Westerbeek, Overloon naar Venray.

Alles moest wel diezelfde nacht nog heel snel gebeuren. Deze haast onmogelijk opdracht werd door de Duitsers met vaardigheid en improvisatie in hoog tempo uitgevoerd over Rips grondgebied.

De snelste route zou de weg van Gemert naar Oploo zijn maar die weg wilde men liever niet gebruiken omdat het terrein geen dekking gaf tegen luchtaanvallen. Onmiddellijk ging overste Von Maltzahn samen met zijn adjudant de wegen in de buurt verkennen. Na dit onderzoek werd gekozen voor de zandwegen die van de zuidkant van Gemert, via de heide en door de bossen van de Stippelberg liepen. Deze boswegen kwamen zuidelijk van de boswachterswoning uit op de harde weg van Deurne naar De Rips. Hier sloegen zij met hun zware voertuigen linksaf en reden richting het kruispunt van De Rips. Na de boswachterswoning aan de rechterzijde gepasseerd te zijn en een bocht in de weg kwamen ze na slechts 500 meter op het kruispunt van boswegen waar men links naar Gemert kon en rechtsaf "binnendoor" richting Venray en Overloon. Het was een klinkerweg die langs het Duitse luchtverdediging Bazikamp voerde dat ca. 3 km verderop gelegen was. Vervolgens werd hier het Defensiekanaal overgestoken en reed men over de eeuwenoude zandweg door de Peel richting Merselo en Venray. Deels sloegen ze bij Merselo links af richting Overloon om ook hier hun verdedigingsposities in te nemen.

Ondergronds verzet van De Rips.

Vlak voor Dolle Dinsdag reisde de negentienjarige Twentenaar Hendrik Jan Ledeboer in een vrijwel lege trein naar Eindhoven, omdat de verwachte bevrijding eerstdaags een feit zou zijn. Tijdelijk huisde hij in de villa op landgoed van zijn familie in De Rips. Hier had hij zich aangesloten bij de gebroeders Jas en Noud van de Ven, de centrale figuren in het plaatselijk verzet. De gebroeders Van de Ven deden wat in hun vermogen lag om de vijand tegen te werken. Zij spanden touwen over de wegen, en lagen 's nachts in het veld te wachten op een beloofde wapendropping die uitbleef.

In de nacht van 24 op 25 september hadden zij zich gedrieën geïnstalleerd op de bovenverdieping van de boswachterswoning aan de weg Deurne-De Rips. Om te observeren welke route de terugtrekken Duitsers zouden nemen. Zij noteerden alles wat zij vernamen, want dat kon van nut zijn voor de naderende geallieerde troepen. Vanuit de richting Deurne hoorden zij geschut en zagen een vuurschijnsel aan de nachtelijke hemel. Zij wisten niet dat daar het prachtige kasteel van baron De Smeth in brand was geschoten en die nacht tot voor goed een ruïne werd.

Plotseling hoorden zij gestommel op de trap en tot hun grote schrik stonden twee Duitsers voor hen, een Sanitäter en een officier. Hun notities hadden zij weg kunnen moffelen. Gelukkig had Noud van de Ven van tevoren gezegd: laten we ons pistool maar niet mee naar boven nemen. "Wo ist der Weg nach Venray" en daarna: "Was machen Sie hier??" "Wir sind Flüchtlinge, wir wissen nichts vom weg". Doch, zeigen Sie uns den Weg!" blafte de officier, en trok zijn wapen. Vreemd genoeg bleef de Sanitäter vriendelijk en gaf Ledeboer zelfs een Egyptische sigaret, een ongekeerde delicatessen. Nogmaals maakte de officier hun duidelijk dat zij mee moesten. Buiten stond een Rode-Kruisauto, waarin een van de gebroeders Van de Ven naast de chauffeur moest plaats nemen. De officier hield Ledeboer onder schot en beval hem voor de auto uit te lopen. Natuurlijk kende Ledeboer de weg heel goed. Vijf honderd meter verderop leidde de huidige Hazenhutsedijk rechtsaf langs de rand van het bos over het Defensiekanaal naar Merselo en vandaar naar Venray. Hij wees die afslag aan. Daarop mocht Van de Ven uitstappen en riep de officier hun toe: "Sie bleiben hier stehen und sagen jedem Deutschen diesen Weg rechts zu nehmen!" Maar toen de auto goed en wel uit het zicht was en bleef, liepen de gebroeders Van de Ven en Ledeboer ijlings terug naar het boswachtershuis en zetten hun waarnemingen voort. Zo zagen zij de Duitse infanterie inderdaad de weg rechtsaf nemen, en zelfs, rond 9 uur in de morgen, een colonne van zeker een dozijn Panther-tanks. Geen Duitser zagen zij rechtdoor naar het noorden richting Oploo trekken. Wel bleven enkelingen achter, naar was te vermoeden om zich bij de eerste gelegenheid over te geven. Na elven werd het stil op de weg.

In het dorp bleek de telefoon te werken. En zo konden zij naar St. Anthonis en andere noordelijkere plaatsen bellen, om te vragen of daar Duitsers waren te zien of waren doorgetrokken. Uit de antwoorden leidden zij af dat daar geen bezetting lag. De spanning steeg. Zouden nog nieuwe Duitse troepen langskomen? Het liep tegen drie uur 's middags toen in de verte weer voertuigen zichtbaar werden: één, twee... onbekende typen, geen tanks. Maar dan, moesten het Engelsen zijn. Tegelijkertijd zagen zij nog Duitsers, die zich door de bossen een goed heen komen zochten. Dit was de bevrijding! Ledeboer holde naar de straatweg en zag voor het eerst gepantserde personeel-carriers. Daarachter kwamen Sherman-tanks van wat later bleek de 23^e Hussars van de 11^e Pantserdivisie. Omdat hij als enige de Engelse taal goed machtig was, moest hij de vergaarde informatie gaan presenteren aan de Britse commandant: "Alle Duitsers zijn verderop rechtsaf geslagen richting Venray. Wij hebben betrouwbare inlichtingen dat de weg St. Anthonis en Boxmeer vrij is!"

De Bevrijding was nabij dacht men, maar pas na hevige gevechten werd de Jodenpeel eind oktober bevrijd.

Geallieerde slachtoffers op Ripse bodem overleden.

	Naam	voornamen	leeftijd	datum overlijden	Land van herkomst	Begraven
1	Orr	Hubert Gerald	34 jaar	25-09-1944	Groot-Brittannië	Overloon
2	Fisher	Patrick	25 jaar	28-09-1944	Groot-Brittannië	Overloon
3	Unwin	Richard Geoffrey Haldane	21 jaar	08-10-1944	Groot-Brittannië	Overloon
4	Childs	Percy	27 jaar	16-10-1944	Groot-Brittannië	Overloon
5	Griffin	Donald	27 jaar	17-10-1944	Groot-Brittannië	Overloon
6	Peterson	Edward	35 jaar	17-10-1944	Groot-Brittannië	Overloon
7	Angelini	Samuel	onbekend	01-01-1945	Canada	Groesbeek
8	Baker	Maurice W.I.L.V.	33 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
9	Ball	Desmund A.J.W.	24 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
10	Coombes	Clifford	22 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
11	Evans-Evans	Anthony Caron	43 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
12	Fitch	William Cross	onbekend	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
13	Gordon	John Robert	21 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
14	Marsh	Sidney	onbekend	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
15	Takle	Richard James	27 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
16	Wishart	William Geoffrey	22 jaar	21-02-1945	Groot-Brittannië	Mierlo
17	Onbekende	soldaat	onbekend	1942-43	Groot-Brittannië	Mierlo

Enkele foto's van gevallen geallieerden militairen.

Hubert G. Orr

A. C. Evans-Evans

William C. Fitsch

Sydney Marsh

William G. Wishart

Duitse soldaten op Ripse bodem overleden.

	Naam	voornamen	geboren	datum overlijden	land van herkomst	Begraven
1	Hübsche	Rolf	21-06-1927	07-10-1944	Duitsland	Ysselsteyn
2	Seifert	Alfred	14-09-1917	09-10-1944	Duitsland	Ysselsteyn
3	Onbekend	soldaat	onbekend	11-10-1944	Duitsland	Ysselsteyn
4	Fries	Karl	09-05-1921	01-01-1945	Duitsland	Ysselsteyn

De piloten Hans Schaup, Erich Pusch en Karl-Heinz Riedel, die in Vredepeel en Westerbeek zijn overleden, zijn tijdelijk begraven geweest tegenover het Rijkswerkkamp op grond van Drenth.

Het 17^e onbekende gevallen Britse piloot/soldaat slachtoffer, gevonden langs de Midden Peelweg voor de Beatrix Hoeve.

Na een tip van Herman Ypma in 2014 hebben we onlangs nieuwe informatie van dit slachtoffer verkregen. Hieronder de informatie die we tot nu toe hebben. Als we in de loop van het lopende onderzoek meer informatie komen we hier op terug. Familie Klaas Ploegmakers-Beckers woonde vanaf 1937 in de Beatrixhoeve. Rond 1942/1943 kwam zijn zwager Piet Beckers bij hun thuis aangefietst en vroeg aan zwager Klaas en zus Marie, wat ruikt het hier toch 'arig' (apart-gek) bij jullie. Piet Beckers ging met Klaas zoeken, maar ze konden niets vinden. Enkele dagen daarna kwam Piet Beckers terug, de geur was nog erger geworden. Opnieuw gingen ze samen zoeken in het bos. Toen vonden ze het sterk ontbindende lijk van een Britse piloot/soldaat. Duitse mannen met gasmaskers op hebben het lichaam met militaire eer opgehaald.

De plek vanuit de Beatrix hoeve, gezien ongeveer 50 tot 100 meter richting de Rips in het bos. Vanuit de harde weg, nu de Burg Wijtvlietlaan ca 50 meter.

Bronnen:

De families:

Verwegen, Cornelissen, Van Bakel, Logtens, Van de Weijer, Voermans, Gelden, Van Beek, Braks, Verstraten, Hertsig, Van den Broek, Van der Hoff, Van Dijk, Van de Heuvel, De Bruin, Ypma en Klaas Ploegmakers-Beckers.

Gemeentearchief: Gemert-Bakel

Ruud Wildekamp: archieven en foto's

Dagboek: Wilhelmine Hertsig

Archief: Theo Verstraten

Foto gecrasht vliegtuig van Samuel Angelini: Toon van den Broek

Boek: Slag in de schaduw van Korthals Altes & N.K.C.A. in 't Veld (bewerkte versie)

Bazikamp: [http://www.erfgoedgewiki.nl/index.php/WWII: Bazi-kamp, De Rips \(verdwenen\)](http://www.erfgoedgewiki.nl/index.php/WWII: Bazi-kamp, De Rips (verdwenen))

Freja en Würzburg radars: [https://nl.wikipedia.org/wiki/W%C3%BCrzburg \(radar\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/W%C3%BCrzburg_(radar))

Rijkswerkkamp:

[http://www.erfgoedgewiki.nl/index.php/WWII: Rijkswerkkamp, De Rips \(verdwenen\)](http://www.erfgoedgewiki.nl/index.php/WWII: Rijkswerkkamp, De Rips (verdwenen))

Deze nieuwsbrief kwam tot stand m.m.v.

Samenstelling en tekst:

Bernard Ploegmakers

☎ 0623901706

Opmaak:

Hannie Ploegmakers

☎ 0614911623

Secretariaat:

G.M. van Geffen

Ripsestraat 23a

5764PE De Rips

☎ 0493-599450

gmvangeffen@planet.nl

Het lidmaatschap bedraagt € 15,- per jaar over te maken op rekeningnummer. NL24RABO0136131654 t.n.v. Heemkundekring D 'n Blikken Emmer o.v.v. naam en emailadres